

LAKIALOITE 144/2001 vp

Laki tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan, että kunnallisten perhepäivähoitajien kustannuskorvaus olisi puhtaasti verotonta tuloa.

PERUSTELUT

Suomessa on noin 18 000 kunnallista perhepäivähoitajaa, joille maksetaan rahapalkan lisäksi ns. kustannuskorvausta lasten hoidosta aiheutuneista välittömistä kuluista. Korvaus perustuu työehtosopimuksen perusteella kuntien keskusjärjestöjen perhepäivähoidon kustannuskorvausta koskevaan suositukseen. Päivittäinen kustannuskorvaus on keskimäärin 25 markkaa hoidettavasta lapsesta sisältäen korvauksen aterioista, huoneiston käytöstä, sähköstä ja askartelutarvikkeista. Vuositasolla kustannuskorvaus merkitsee esimerkiksi neljän kokopäivälapsen hoitajalle 22 000 markkaa. Noin 100 000 markkaa ansaitsevalle perhepäivähoitajalle maksettava kustannuskorvaus aiheutuneista hoitokuluista tulee saada verottomaksi korvaukseksi.

Pienipalkkaisten perhepäivähoitajien kannalta on täysin kohtuutonta, että korvaus rasittaa heidän verotustaan. Perhepäivähoitajien kustannuskorvaus on veronalaista tuloa, koska sitä ei ole erikseen säädetty verovapaaksi. Korvaus lisätään lopullista verotusta toimitettaessa palkan päälle hoitajan veronalaisiin tuloihin ja samalla

tuloista myönnetään korvauksen suuruinen tulonhankkimisvähennys. Nimelliset bruttotulot ovat siten todellisia ansiotuloja korkeammat. Tällainen verotuskäytäntö on johtanut ongelmiin mm. perhepäivähoitajien ennakonpidätysprosentin määrittämisessä sekä sosiaalietuuksia myönnettäessä. Menettelyn seurauksena perhepäivähoitajat eivät käytännössä myöskään saa hyväkseen muiden verovelvollisten tavoin tuloverolain mukaista tulonhankkimisvähennyksen perusmäärää. Perhepäivähoidon kustannuskorvaus on tarkoitettu kattamaan nimenomaan lapsen hoidosta aiheutuneita todellisia kuluja, mikä mukaisesti myös suosituksen hinnoittelu on laskettu. Tuloverotuksen yleisten periaatteiden mukaisesti tällaiset työnantajan maksamat selvät kulukorvaukset ovat verovapaita. Korvaustaso voidaan jättää Verohallituksen määrättäväksi kuntien keskusjärjestöjen suosituksen pohjalta.

Lakialoitteessa ehdotettu perhepäivähoidon kustannuskorvausten säätäminen verovapaaksi selkeyttää olennaisesti perhepäivähoitajien ve-

rotusta ja saattaa heidät yhdenvertaiseen asemaan muiden verovelvollisten kanssa. Tällä ratkaisulla tuetaan merkittävästi perhepäivähoidon toimintaedellytyksiä. Perhepäivähoito on erityisen hyvä ja suosittu pienten lasten hoitomuotona. Raskas ja vastuullinen työ, huono palkkaus ja epäoikeudenmukainen verotuskohdeltu heikentävät alan houkuttelevuutta. Viimei-

sen kymmenen vuoden aikana joka kolmas perhepäivähoitaja on lopettanut. Perhepäivähoitajien määrä on pudonnut 28 000:sta 18 000:een.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 30 päivänä joulukuuta 1992 annettuun tuloverolakiin (1535/1992) uusi 92 b § seuraavasti:

4 luku

Ansiotulon veronalaisuus

92 b §

Perhepäivähoidon kustannuskorvaus

Veronalaista tuloa ei ole korvaus, joka kunnalliselle perhepäivähoitajalle maksetaan hoi-

dosta aiheutuneiden välittömien kustannusten kattamiseksi. Verohallitus antaa vuosittain tarkemmat määräykset kustannuskorvausten perusteista ja määristä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2002.

Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 2001

Anu Vehviläinen /kesk
Juha Rehula /kesk

Mari Kiviniemi /kesk
Tanja Karpela /kesk